

Rào cản công nghệ đối với người cao tuổi trong đợt chuẩn hóa thông tin thuê bao

12:39 18/04/2026

Khi quy định về xác thực sinh trắc học và chuẩn hóa thông tin thuê bao chính thức có hiệu lực từ ngày 15/4/2026, một bộ phận không nhỏ người già và người yếu thể đang rơi vào tình trạng lo âu. Đối với họ, chiếc điện thoại di động là sợi dây liên lạc duy nhất với con cháu, nhưng những rào cản về thiết bị, kỹ năng và khoảng cách địa lý đang khiến việc thực hiện quy định mới trở thành một thử thách quá sức.

Trong quá trình thực hiện chuẩn hóa thông tin thuê bao, không ít người già, người yếu thể loay hoay vì thiếu thiết bị, thiếu kỹ năng và thiếu cả người ở bên hỗ trợ

Tại nhiều địa phương, hình ảnh những cụ già nheo mắt nhìn màn hình điện thoại, cố gắng hiểu các dòng tin nhắn hướng dẫn từ nhà mạng đã trở nên phổ biến. Ở tuổi 70 hay 80, nhiều người chỉ quen với việc nghe và gọi cơ bản.

Những khái niệm như "SIM chính chủ", "xác thực sinh trắc học" hay "ứng dụng My Viettel, VNeID" hoàn toàn xa lạ với họ.

Bà Hà tại Quảng Ninh hay bà Hoa ở Hà Nội là những ví dụ điển hình cho sự lúng túng này. Dù sử dụng điện thoại hàng chục năm, họ vẫn phải phụ thuộc hoàn toàn vào con cháu để kiểm tra xem số thuê bao của mình có nằm trong diện bị khóa hay không. Tuy nhiên, không phải ai cũng may mắn có người thân ở bên cạnh. Nhiều người già sống đơn thân hoặc có con cái đi làm xa đang phải đối mặt với nguy cơ bị cắt liên lạc chỉ vì không biết cách thao tác trên điện thoại thông minh hoặc không có thiết bị hỗ trợ công nghệ NFC.

Chủ trương chuẩn hóa thông tin thuê bao nhằm xóa bỏ SIM rác và ngăn chặn lừa đảo theo Thông tư 08/2026/TT-BKHCN nhận được sự đồng thuận lớn từ xã hội. Các chuyên gia an ninh mạng khẳng định đây là bước đi cần thiết để lấp đầy những lỗ hổng trong quản lý dữ liệu di động trước đây. Tuy nhiên, thực tế triển khai đang bộc lộ những bất cập đối với nhóm khách hàng yếu thế.

Nhiều người dùng lâu năm ngỡ ngàng khi phát hiện SIM đã sử dụng hơn 20 năm lại đang đứng tên một người xa lạ do sự quản lý lỏng lẻo của các đại lý trong quá khứ. Để lấy lại "chính chủ", họ phải trải qua quy trình phức tạp, thậm chí phải di chuyển hàng chục km đến các điểm giao dịch trung tâm để xếp hàng chờ đợi. Với người cao tuổi, việc đi lại xa xôi và chờ đợi hàng giờ đồng hồ là một gánh nặng thực sự về sức khỏe và thời gian.

Quá trình số hóa là xu hướng tất yếu, nhưng không thể để những người yếu thế bị bỏ lại phía sau. Để chủ trương này đi vào cuộc sống một cách trọn vẹn, các chuyên gia và người dân kiến nghị các nhà mạng cần có các biện pháp hỗ trợ thiết thực hơn thay vì chỉ gửi tin nhắn hướng dẫn chung chung.

Việc tổ chức các tổ lưu động về tận thôn, xóm để hỗ trợ người già chuẩn hóa thông tin hoặc ưu tiên phục vụ riêng cho đối tượng người cao tuổi tại các cửa hàng giao dịch là những giải pháp cần thiết. Một chiếc SIM nhỏ bé chứa đựng cả một mạng lưới liên hệ tình cảm và xã hội của người già suốt hàng thập kỷ. Việc đảm bảo họ được cập nhật thông tin thuận tiện nhất không chỉ là trách nhiệm dịch vụ của nhà mạng mà còn thể hiện sự nhân văn trong tiến trình chuyển đổi số quốc gia.

Tâm An